

การบริการทางวิชาการของสถาบันสุขภาพสัตว์แห่งชาติ (สสช.)

รายการตรวจ	วิธีการตรวจ	ชนิดสิ่งส่งตรวจ	ระยะเวลาการรายงานผล
โค กระบือ ม้า และสัตว์ใหญ่ชนิดอื่นๆ	ผ่าซาก / จุลพยาธิวิทยา ตรวจหาเชื้อ / เพาะแยกเชื้อ	สัตว์ป่วย, ซากสัตว์	12 วันท าการ
สุกร แพะ แกะ สัตว์เล็กชนิดอื่นๆ			
สัตว์ปีก			
สัตว์น้ำ			

รายการตรวจ	วิธีการตรวจ	ชนิดสิ่งส่งตรวจ	ระยะเวลาการรายงานผล
โค กระบือ ม้า และสัตว์ใหญ่ชนิดอื่นๆ	ผ่าซาก / จุลพยาธิวิทยา	สัตว์ป่วย, ซากสัตว์	9 วันท าการ
สุกร แพะ แกะ สัตว์เล็กชนิดอื่นๆ			
สัตว์ปีก สัตว์น้ำ			

รายการตรวจ	วิธีการตรวจ	ชนิดสิ่งส่งตรวจ	ระยะเวลาการรายงานผล
ตรวจทางจุลพยาธิวิทยา	จุลพยาธิวิทยา	ชิ้นเนื้อ	9 วันท าการ
ตรวจทางอิมมูโน-พยาธิวิทยา	อิมมูโนพยาธิวิทยา		11 วันท าการ

รายการตรวจ	วิธีการตรวจ	ชนิดสิ่งส่งตรวจ	ระยะเวลาการรายงานผล
ค่าใช้กล้องจุลทรรศน์อิเล็กตรอนชนิดลำแสงส่องผ่าน	-	ตัวอย่างบน grid	2 วันท าการ
ค่าเตรียมตัวอย่างสำหรับตรวจด้วยกล้องจุลทรรศน์อิเล็กตรอนชนิดลำแสงส่องผ่าน	-	ตัวอย่างขนาด 1 ลบ.มม.	13 วันท าการ
	หยดลงบน grid ย้อมสีแล้วตรวจด้วยกล้อง	ของเหลวที่ผ่านกระบวนการส าหรับ negative stain	3 วันท าการ
ค่าบริการถ่ายภาพด้วยกล้องจุลทรรศน์อิเล็กตรอนชนิดลำแสงส่องผ่าน และล้างรูป	ถ่ายภาพและล้างรูปขาว-ด า	ตัวอย่างบน grid	

รายการตรวจ	วิธีการตรวจ	ชนิดสิ่งส่งตรวจ	ระยะเวลาการรายงานผล
ตรวจทางโลหิตวิทยา (Hematology)	โลหิตวิทยา (complete blood cell count)	เลือดใน EDTA ปริมาณ 1 มล.	3-8 วันท าการ
ค่าทำลายซากสัตว์	-	-	-

หลักเกณฑ์การตรวจวินิจฉัยทางห้องปฏิบัติการแบคทีเรียวิทยา

.....

รายการตรวจ	วิธีการตรวจ	ชนิดสิ่งส่งตรวจ	ระยะเวลาการรายงานผล
การตรวจวิเคราะห์เชื้อแบคทีเรีย			
- ตรวจเชื้อแบคทีเรียทั่วไป เช่น <i>E. coli</i> , <i>Salmonella</i> spp., <i>Pasteurella</i> spp., <i>Streptococcus</i> spp., <i>Actinobacillus</i> spp. ฯลฯ	เพาะแยกเชื้อ และ/หรือ PCR	อวัยวะภายใน, สมอ, อุจจาระ, ซ้อ	4-8 วันท การ
- <i>Bacillus anthracis</i>	เพาะแยกเชื้อ	เลือด/ไม่พ่นสาลีชุ่มด้วยเลือด, ดินที่มีเลือดสัตว์ตาย	6-8 วันท การ
- <i>Mycoplasma</i> spp.	เพาะแยกเชื้อ และ/หรือ PCR	สมอ, ปอด, หัวใจ, ซ้อ, หลอดลม, ถุงลม	8-31 วันท การ
- ตรวจชั้นสูตรเชื้อ Anaerobic Bacteria		ลาไส้ (ผูกหัว-ท้าย), กล้ามเนื้อ ตัดชิ้นใหญ่หนา	4-8 วันท การ
- <i>Campylobacter fetus</i>	Real-time RT PCR	- แมโค (swab เยื่อเมือกจากปากมดลูก, น้ำคร่ำ 1 มล.) - พอโค (น้ำล้างอวัยวะเพศผู้ 5 มล.) - ลูกที่แท้ง (กระเพาะอาหารและลาไส้)	8-15 วันท การ
- <i>Ureaplasma diversum</i>	เพาะแยกเชื้อ และ/หรือ PCR	- แมโค (swab เยื่อเมือกจากปากมดลูก - พอโค (น้ำล้างอวัยวะเพศผู้ 5 มล.)	8-31 วันท การ
- <i>Brachyspira</i> spp.		ลาไส้หมู (ช่วงรอยต่อระหว่างลาไส้เล็กกับลาไส้ใหญ่)	15-31 วันท การ
- <i>Mycobacterium avium</i> subsp. <i>paratuberculosis</i>	Acid-fast staining PCR	ลาไส้, อุจจาระ	3-8 วันท การ
- <i>Francisella tularensis</i>	เพาะแยกเชื้อ และ/หรือ PCR	อวัยวะภายใน	8-16 วันท การ
- <i>Coxiella burnetii</i>	PCR	รก, ลูกแท้ง	3-5 วันท การ
- <i>Chlamydia psittaci</i>	Real time PCR	อุจจาระ, Swab จากช่องทวารร่วม (cloaca)/ ร่องเพดาน ปากด้านบน (choanal cleft)	
- <i>Chlamydia abortus</i>		รก, ลูกแท้ง	

รายการตรวจ	วิธีการตรวจ	ชนิดสิ่งส่งตรวจ	ระยะเวลาการรายงานผล
- <i>Erysipelothrix rhusiopathiae</i>	เพาะแยกเชื้อ และ/หรือ PCR	อวัยวะ	6-8 วันท การ
- <i>Ornithobacterium rhinotracheale</i>		ปอด, หลอดลม, Swab จากร่องเพดานปากด้านบน (choanal cleft)	
- <i>Rhodococcus equi</i>		อวัยวะภายใน	
- <i>Corynebaterium pseudotuberculosis</i>			
- <i>Streptococcus zooepidemicus</i>			
- <i>Lawsonia intracellularis</i>	PCR		3-5 วันท การ
- <i>Clostridium chauvoei</i>	เพาะแยกเชื้อ และ/หรือ PCR	อวัยวะภายใน, กล้ามเนื้อที่ติดเชื้อ	6-8 วันท การ
- <i>Clostridium perfringens</i>		อวัยวะภายใน, ลาไส้	
- <i>Melissococcus pluton</i> (anaerobes) ในผึ้ง		ตัวหนอนผึ้ง	15-31 วันท การ
- <i>Paenibacillus larvae</i> ในผึ้ง			8-16 วันท การ
- <i>Ascophæra apis</i> (Chalkbrood)	เพาะแยกเชื้อ	ตัวอย่างผึ้งที่ติดเชื้อ	8 วันท การ
- <i>Aspergillus flavus</i>		ตัวอย่างอวัยวะที่ติดเชื้อ (ปอด)	
- <i>Aspergillus fumigatus</i>		น้ำนม	4-8 วันท การ
- ตรวจหาเชื้อโรคเต้านมอักเสบ			
- ตรวจคุณภาพน้ำ		น้ำ	
- Total bacterial count	Petri film count Plate	Surface swab	4-6 วันท การ
- Coliform count			
- <i>Streptococcus</i> spp.	โดยใช้ API Strep	เชื้อแบคทีเรียบนอาหารเลี้ยงเชื้อ	5-8 วันท การ
- <i>Clostridium</i> spp.			
- <i>E. coli</i> toxin	PCR		4 วันท การ

รายการตรวจ	วิธีการตรวจ	ชนิดสิ่งส่งตรวจ	ระยะเวลาการรายงานผล
- <i>Staphylococcus aureus</i> toxin หรือ MRSA	PCR	เชื้อแบคทีเรียบนอาหารเลี้ยงเชื้อ	4-8 วันท าการ
การทดสอบประสิทธิภาพของยาต่อเชื้อ การตรวจหา Serotype ของเชื้อ	Disc diffusion method	เชื้อแบคทีเรียบนอาหารเลี้ยงเชื้อ	3-4 วันท าการ
- <i>Salmonella</i>	Slide agglutination test AGID IHA และ AGID	เชื้อแบคทีเรียบนอาหารเลี้ยงเชื้อ	4-8 วันท าการ
- <i>Actinobacillus pleuropneumoniae</i> (APP)			3 วันท าการ
- <i>Riemerella anatipestifer</i>			3-4 วันท าการ
- <i>Pasteurella multocida</i>			
การตรวจวิเคราะห์เชื้อแบคทีเรียสำหรับสัตว์น้ำ (ปลา, กุ้ง)			
- <i>Streptococcus agalactiae</i>	เพาะแยกเชื้อ, API strep	สัตว์มีชีวิตทั้งตัว หรือแช่แข็ง	8 วันท าการ
- <i>Streptococcus iniae</i>			
- <i>Flavobacterium columnaris</i>	เพาะแยกเชื้อ, PCR		
- <i>Vibrio</i> spp.	เพาะแยกเชื้อ, API 20 E		4-8 วันท าการ
- <i>Aeromonas</i> spp.			
- <i>Plesiomonas</i> spp.			
- <i>Edwardsiella tarda</i>			
การตรวจวิเคราะห์เชื้อเลปโทสไปรา			
- ตรวจทางซีรัมวิทยา	MAT	ซีรัม	7 วันท าการ
- การตรวจหาเชื้อ	Real-time PCR	ปัสสาวะ, น้ำ เชื้อ, ไต, ตับ, ลูกแพ้ง, อื่นๆ	3-5 วันท าการ
	Isolation		12 สัปดาห์

หลักเกณฑ์การตรวจวินิจฉัยทางห้องปฏิบัติการไวรัสวิทยา

.....

รายการตรวจ	วิธีการตรวจ	ชนิดสิ่งส่งตรวจ	ระยะเวลาการรายงานผล
Avian influenza A virus	การแยกเชื้อในไข่ไก่ที่มีเชื้อ และ real-time RT PCR (subtyping)		ภายใน 12 วันท การ
Newcastle disease	การแยกเชื้อในไข่ไก่ที่มีเชื้อ และ real-time RT PCR	- Tracheal & Cloacal swab ใส่ในหลอดที่มี VTM	
Avian influenza A virus & Newcastle disease	Real-time RT PCR	- เนื้อเยื่อ เช่น สมอง ปอด ตับ ม้าม ไต ล ้า ใส่หลอดลม ใส่ในถุงซิปล็อก	ภายใน 3-5 วันท การ
Avian influenza A virus			
Newcastle disease			
Infectious Laryngotracheitis	Conventional PCR	- Tracheal ใส่ในหลอดที่มี VTM - เนื้อเยื่อ เช่น ปอด หลอดลม ใส่ในถุงซิปล็อก	
Infectious bronchitis		- Tracheal ใส่ในหลอดที่มี VTM - เนื้อเยื่อ เช่น ปอด หลอดลม ไต ใส่ในถุงซิปล็อก	
Fowl pox		- Swab บริเวณรอยโรค ใส่ในหลอดที่มี VTM - เนื้อเยื่อสะเก็ด เม็ดตุ่มบริเวณผิวหนัง ปาก หลอดอาหารใส่ในถุงซิปล็อก	
Goose parvovirus		- เนื้อเยื่อ เช่น ตับ ไต ล ้า ใส่ในถุงซิปล็อก	
Duck hepatitis		- เนื้อเยื่อ เช่น ตับ ใส่ในถุงซิปล็อก	
Duck plaque		- เนื้อเยื่อ เช่น หลอดอาหาร ตับ ม้าม ไต ใส่ในถุงซิปล็อก	
Duck Flavivirus		- เนื้อเยื่อ เช่น สมอง ใส่ในถุงซิปล็อก	

รายการตรวจ	วิธีการตรวจ	ชนิดสิ่งส่งตรวจ	ระยะเวลาการรายงานผล
Infectious bursal disease	Conventional PCR	- เนื้อเยื่อ เช่น หลอดลม รังไข่ ไต ใสในถุงชิปล็อก	ภายใน 3-5 วันท การ
Marek’s disease		- EDTA blood - เนื้อเยื่อ เช่น ตับ ม้าม เส้นประสาทใสในถุงชิปล็อก	
Avian leukosis		- EDTA blood	
Chicken anemia virus		- EDTA blood - เนื้อเยื่อ เช่น ตับ ม้าม ใสในถุงชิปล็อก	
Avian influenza A virus (H5/H7/H9)	Hemagglutination inhibition	- Serum, plasma, or clotted blood	
Newcastle disease (APMV-1)			

รายการตรวจ	วิธีการตรวจ	ชนิดสิ่งส่งตรวจ	ระยะเวลาการรายงานผล
African swine fever	Real-time PCR	- Environmental swab ใสในหลอดที่มี VTM - EDTA blood - วัตถุติดอาหาร ผลิตภัณฑ์แปรรูปจากสุกร - เนื้อเยื่อ เช่น ปอด ทอนซิล ม้าม ต่อมน์ ำเหลือง ใสในถุงชิปล็อก	ภายใน 3-5 วันท การ
Aujeszky's disease		- เนื้อเยื่อ เช่น สมอ ทอนซิล ปอด ใสในถุงชิปล็อก	
Porcine reproductive and respiratory syndrome		- EDTA blood - Serum, plasma, or clotted blood - เนื้อเยื่อ เช่น ปอด ทอนซิล ม้าม ต่อมน์ ำเหลือง ใสในถุงชิปล็อก	
Classical swine fever		- เนื้อเยื่อ เช่น ทอนซิล ม้าม ไต ต่อมน์ ำเหลือง ใสในถุงชิปล็อก	
Transmissible gastroenteritis		- Rectal swab ใสในหลอดที่มี VTM	
Porcine epidemic diarrhea		- อุจจาระ - เนื้อเยื่อ เช่น ล ำไส้เล็ก ใสในถุงชิปล็อก	

รายการตรวจ	วิธีการตรวจ	ชนิดสิ่งส่งตรวจ	ระยะเวลาการรายงานผล
Porcine Parvovirus	Real-time PCR	- เนื้อเยื่อ เช่น ลูกกรอก ลูกตายแรกคลอด ใส่ในถุงซิปล็อก	ภายใน 3-5 วันท การ
Porcine Circovirus (PCV2)		- เนื้อเยื่อ เช่น ปอด ทอนซิล ต่อมน์ ำเหลือง ใส่ในถุงซิปล็อก	
Nipah	Nested PCR	- EDTA blood - น้ำไขสันหลัง - เนื้อเยื่อ เช่น สมอง ไขสันหลัง ใส่ในถุงซิปล็อก	
Swine influenza	Real-time PCR	- Tracheal ใส่ในหลอดที่มี VTM - เนื้อเยื่อ เช่น ปอด หลอดลม ใส่ในถุงซิปล็อก	
Foot and mouth disease		- Oral & Nasal swab ใส่ในหลอดที่มี VTM - Oesopharyngeal (OP) swab - Vesicular fluid & tissue ใส่ในหลอดที่มี VTM - เนื้อเยื่อ เช่น ปอด หัวใจ ไรกิบ ลัน ใส่ในถุงซิปล็อก	
Vesicular disease panel (vesicular stomatitis, swine vesicular disease, vesicular exanthema, Seneca virus)			
Classical swine fever	Neutralizing peroxidase-linked antibody (NPLA)	- Serum, plasma, or clotted blood	ภายใน 5-7 วันท การ
Porcine reproductive and respiratory syndrome	ELISA		ภายใน 3-5 วันท การ

รายการตรวจ	วิธีการตรวจ	ชนิดสิ่งส่งตรวจ	ระยะเวลาการรายงานผล
Infectious bovine rhinotracheitis	Conventional PCR	- Nasopharyngeal, ocular, vaginal, preputial swab ใส่ในหลอดที่มี VTM - Semen - EDTA blood - เนื้อเยื่อ เช่น ปอด หลอดลม ลูกแท้ง ใส่ในถุงซิปล็อก	ภายใน 3-5 วันท การ

รายการตรวจ	วิธีการตรวจ	ชนิดสิ่งส่งตรวจ	ระยะเวลาการรายงานผล
Bovine viral diarrhea	Real-time PCR	- Nasopharyngeal swab ใส่ในหลอดที่มี VTM - EDTA blood - เนื้อเยื่อ เช่น สมอ ทอนซิล หลอดลม ปอด ลูกแท่งใส่ในถุงซิปล็อก	ภายใน 3-5 วันท การ
Blue tongue		- EDTA Blood - เนื้อเยื่อ เช่น ลิ้น ปอด ลูกแท่ง ใส่ในถุงซิปล็อก	
Rift Valley fever		- EDTA Blood - เนื้อเยื่อ เช่น สมอ ม้าม ใส่ในถุงซิปล็อก	
Rinderpest	Nested-PCR	- Nasopharyngeal, ocular swab ใส่ในหลอดที่มี VTM	
Peste des petits ruminants	Real-time PCR	- EDTA blood - เนื้อเยื่อ เช่น ปอด ล ำไส้ ต่อมน์ ำเหลือง ใส่ในถุงซิปล็อก	
Malignant catarrhal fever	Nested-PCR	- EDTA Blood - เนื้อเยื่อ เช่น ม้าม ตับ ไต สมอ ต่อมน์ ำเหลือง ใส่ในถุงซิปล็อก	
Bovine leukemia		- EDTA Blood - เนื้อเยื่อ เช่น ม้าม ไชกระดูก ใส่ในถุงซิปล็อก	
Lumpy skin disease	Real-time PCR	- Oral swab ใส่ในหลอดที่มี VTM - EDTA Blood - เนื้อเยื่อผิวหนัง ใส่ในถุงซิปล็อก	
Bovine ephemeral fever	Nested-PCR	- EDTA Blood - เนื้อเยื่อ เช่น ม้าม ตับ ไต ต่อมน์ ำเหลือง ใส่ในถุงซิปล็อก	
Bovine respiratory disease complex (Bovine respiratory syncytial virus, bovine parainfluenza-3, Bovine rhinitis virus)	PCR	- Nasopharyngeal, tracheal swab ใส่ในหลอดที่มี VTM - เนื้อเยื่อ เช่น ปอด หลอดลม ต่อมน์ ำเหลืองขั้วปอดใส่ในถุงซิปล็อก	

รายการตรวจ	วิธีการตรวจ	ชนิดสิ่งส่งตรวจ	ระยะเวลาการรายงานผล
Bovine Coronavirus	Nested-PCR	- Rectal swab ใส่ในหลอดที่มี VTM	ภายใน 3-5 วันท การ
Bovine Rotavirus A	Real-time PCR	- อุจจาระ	
Bovine Torovirus		- เนื้อเยื่อ เช่น ลาไส้เล็ก ใส่ในถุงซิปล็อก	
Bovine Enterovirus		- Nasopharyngeal, tracheal swab ใส่ในหลอดที่มี VTM - เนื้อเยื่อ เช่น ปอด หลอดลม ใส่ในถุงซิปล็อก	
Ovine Lentivirus (caprine arthritis-encephalitis virus, Maedi-visna virus)	Nested-PCR	- น้ำในถุงหุ้มข้อ - เนื้อเยื่อ เช่น ปอด สมอง ใส่ในถุงซิปล็อก	
Ovine pulmonary adenocarcinoma (Jaagsiekte)		- เนื้อเยื่อ เช่น ปอด ใส่ในถุงซิปล็อก	
Orthopoxvirus (Monkeypox virus, Cowpox virus and Vaccinia virus)		- Oral & Nasal swab ใส่ในหลอดที่มี VTM - Vesicular fluid & tissue ใส่ในหลอดที่มี VTM - เนื้อเยื่อรอยโรคลอกหลุด ใส่ในถุงซิปล็อก	
Parapoxvirus (Bovine papular stomatitis, Orf virus and Pseudocowpox virus)	Nested-PCR	- Oral & Nasal swab ใส่ในหลอดที่มี VTM - Vesicular fluid & tissue ใส่ในหลอดที่มี VTM - เนื้อเยื่อรอยโรคลอกหลุด ใส่ในถุงซิปล็อก	

รายการตรวจ	วิธีการตรวจ	ชนิดสิ่งส่งตรวจ	ระยะเวลาการรายงานผล
African horse sickness	Real-time PCR	- EDTA blood - เนื้อเยื่อ เช่น ปอด ม้าม ต่อมมน้ำเหลือง ใส่ในถุงซิปล็อก	ภายใน 3-5 วันท การ
Equine infectious anemia	Conventional PCR	- EDTA blood - เนื้อเยื่อ เช่น ม้าม ต่อมมน้ำเหลือง ใส่ในถุงซิปล็อก	

รายการตรวจ	วิธีการตรวจ	ชนิดสิ่งส่งตรวจ	ระยะเวลาการรายงานผล
Japanese encephalitis & West Nile	Real-time PCR	- EDTA blood - น้ำไขสันหลัง - เนื้อเยื่อ เช่น สมอง ไขสันหลัง ใส่ในถุงซิปล็อก	ภายใน 3-5 วันท การ
Eastern & Western Equine encephalitis	Conventional PCR		
Equine herpesvirus 1&4	Nested PCR	- Tracheal swab ใส่ในหลอดที่มี VTM - เนื้อเยื่อ เช่น สมอง ปอด ตับ ม้าม หลอดลม ใส่ในถุงซิปล็อก	
Equine influenza	Real-time PCR	- Tracheal & Cloacal swab ใส่ในหลอดที่มี VTM - เนื้อเยื่อ เช่น ปอด หลอดลม ใส่ในถุงซิปล็อก	
Equine arteritis	Nested PCR	- Nasal swab ใส่ในหลอดที่มี VTM - EDTA blood - เนื้อเยื่อ เช่น ปอด ม้าม ต่อม น้ำเหลือง ใส่ในถุงซิปล็อก	
Hendra		- EDTA blood - น้ำไขสันหลัง - เนื้อเยื่อ เช่น สมอง ไขสันหลัง ใส่ในถุงซิปล็อก	
Equine infectious anemia	Agar gel immunodiffusion (AGID)	- Serum, plasma, or clotted blood	ภายใน 8 วันท การ
African horse sickness	Serum neutralization		ภายใน 12 วันท การ

รายการตรวจ	วิธีการตรวจ	ชนิดสิ่งส่งตรวจ	ระยะเวลาการรายงานผล
Rabies	Real-time PCR	- น้ำลาย - เนื้อเยื่อ เช่น สมอง ใส่ในถุงซิปล็อก	ภายใน 3-5 วันท การ
	Fluorescent antibody neutralization assay (FAVN)	- Serum, plasma, or clotted blood	ภายใน 7 วันท การ

รายการตรวจ	วิธีการตรวจ	ชนิดสิ่งส่งตรวจ	ระยะเวลาการรายงานผล
SARS-CoV2 (Covid-19)	Real-time PCR	- น้ำ 500 mL จากสิ่งแวดล้อม - เนื้อเยื่อ เช่น ปอด หลอดลม ใสในถุงซิปล็อก	ภายใน 3-5 วันทำการ

หลักเกณฑ์การตรวจวินิจฉัยทางห้องปฏิบัติการปรสิตวิทยา

.....

รายการตรวจ	วิธีการตรวจ	ชนิดสิ่งส่งตรวจ	ระยะเวลาการรายงานผล
การตรวจอุจจาระ	การตรวจหาไข่พยาธิ Flotation, Simple sedimentation และ Direct smear	อุจจาระสด อย่างน้อย 20 กรัมใส่ถุงพลาสติก แช่เย็น	3-8 วันท าการ
	การตรวจนับปริมาณไข่ พยาธิและเชื้อ โปรโตซัว Wisconsin หรือ Mc Master หรือ Beads technique		
	การตรวจชั้นสูตรเชื้อ <i>Cryptosporidium</i> spp. (Modified Ziehl-Neelsen)		3 วันท าการ
การตรวจเลือด	การตรวจหาเชื้อปรสิตในเลือด (Fresh smear, Thin blood smear - ย้อมสี Giemsa, Micro-hematocrit centrifuge method)	เลือดสด 1 มล.ใส่สารป้องกันเลือดแข็งตัว แช่เย็น	3-8 วันท าการ
	การตรวจหาเชื้อ <i>Trypanosoma evansi</i> โดยฉีดหนูทดลอง		21 วันท าการ
	PCR		6 วันท าการ
	Thin blood smear – ย้อมสี Giemsa	เลือดป้ายสไลด์	3-8 วันท าการ
การตรวจซีรัมต่อเชื้อ <i>Trypanosoma evansi</i>	ELISA/IFAT	ซีรัม 1 มล.	6 วันท าการ
การตรวจซีรัมต่อเชื้อ <i>Toxoplasma gondii</i>	LAT		4 วันท าการ
การตรวจซีรัมต่อเชื้อ <i>Trichinella spiralis</i>	ELISA		2 วันท าการ

รายการตรวจ	วิธีการตรวจ	ชนิดสิ่งส่งตรวจ	ระยะเวลาการรายงานผล
การตรวจหาเชื้อ <i>Tritrichomonas foetus</i>	เพาะเลี้ยง	Vaginal fluid หรือ preputial fluid โดย ใช้ swab ป้ายหรือ pipette ดูด แล้วจุ่ม หรือ หยด 1-2 หยด ลงใน transport medium	11 วันท าการ
การตรวจกล้ามเนื้อ เพื่อหาเชื้อ <i>Trichinella</i> spp.	Digestion	ชิ้นเนื้อสด (กล้ามเนื้อกระบังลม กล้ามเนื้อระหว่างซี่โครง ลิ้น น่อง) อย่างน้อย 20 กรัม แช่เย็น	3-8 วันท าการ
	Compression		3 วันท าการ
การพิสูจน์แยกชนิดปรสิต (Identification of parasites)	จ าแนกชนิดของปรสิต	พยาธิ, เห็บ, แมลง, ไร - พยาธิ แช่น้ำ อุ่นให้สะอาดและยัดตัวเสียก่อน แล้วแช่ในแอลกอฮอล์ 70% - เห็บหรือแมลงตายแล้ว แช่ในแอลกอฮอล์ 70% - ไร ใช้เศษผิวหนังที่ขูด (Skin Scraping) ป้ายมาบนแผ่นสไลด์หรือ ใส่ในถุงพลาสติกสะอาดที่มีแอลกอฮอล์ 70 %	3-8 วันท าการ (ขึ้นกับชนิดของปรสิต)
การตรวจหาปรสิตของผึ้ง		ผึ้งประมาณ 100 ตัว (เก็บขณะมีชีวิต) ใส่ภาชนะที่มีฝาปิดมิดชิดแช่เย็น	3-4 วันท าการ

หลักเกณฑ์การตรวจวินิจฉัยทางห้องปฏิบัติการภูมิคุ้มกันและซีรัมวิทยา

.....

รายการตรวจ	วิธีการตรวจ	ชนิดสิ่งส่งตรวจ	ระยะเวลาการรายงานผล
โรคบรูเซลโลสิส	Rose Bengal test (RBT)	ซีรัม	2 วันท การ
	Standard tube agglutination test (EDTA-TAT)		4 วันท การ
	CF test		
	ELISA (In House)		2-3 วันท การ
	ทุกวิธี		5 วันท การ
	แยกเชื้อ <i>Brucella</i> spp.	เนื้อเยื่อจากการผ่าซาก, ลูกแท่ง, น้ นนม, เลือด (ใส่สารป้องกันการแข็งตัวของเลือด)	16-30 วันท การ
	ตรวจยืนยันเชื้อ <i>Brucella</i> spp.		4-16 วันท การ
โรคพาราทูเบอร์คูโลสิส	CF test	ซีรัม	4 วันท การ
	ELISA (In House)		
	ELISA (Commercial Kits)		
โรควัณโรค	IFN	พลาสมา (ติดต่อล่วงหน้า)	6 วันท การ
	เพาะแยกเชื้อ <i>Mycobacterium</i> spp. และตรวจยืนยันด้วย PCR	ตัวอย่างเนื้อเยื่อที่มีรอยโรค (แช่แข็ง)	30-60 วันท การ
โรคเมลิออยโดสิส	IHA	ซีรัม	3 วันท การ

รายการตรวจ	วิธีการตรวจ	ชนิดสิ่งส่งตรวจ	ระยะเวลาการรายงานผล
โรคข้ออักเสบ/สมองอักเสบในแพะ-แกะ (Caprine Arthritis/Encephalitis)	Indirect ELISA	ซีรัม	3 วันท าการ
	Competitive ELISA		
โรคบลูทังจ้ (Blue tongue)	Competitive ELISA		
โรค Q - Fever	Indirect ELISA		
โรค Peste des Petis Ruminants (PPR)	ELISA		

หลักเกณฑ์การตรวจวินิจฉัยทางห้องปฏิบัติการพิษวิทยาและชีวเคมี

.....

รายการตรวจ	ชนิดสิ่งส่งตรวจ	วิธีการตรวจ	ระยะเวลาการรายงานผล
การตรวจทางพิษวิทยา			
1. สารพิษจากเชื้อรา (Mycotoxin)			
อะฟลาทอกซินรวม (Total Aflatoxin)	ตับ 100-500 กรัม	Fluorometry	5 วันท การ
อะฟลาทอกซินรวม (Total Aflatoxin)	อาหารเม็ดส าเร็จรูป, อาหารชั้น, อาหารผสมเอง, วัตถุดิบอาหารสัตว์ 500-1,000 กรัม		
โอคราทอกซิน (Ochratoxin)			
ซีราลีโนน (Zearalenone)			
ฟูโมนิซิน (Fumonisin)			
อะฟลาทอกซิน เอ็ม 1 (Aflatoxin M ₁)	น้ นนมดิบ 100 มิลลิลิตร		
2. แร่ธาตุและโลหะหนัก (Mineral and Heavy metal)			
อาร์เซนิก (As), แคลเซียม (Ca), แคดเมียม (Cd), โครเมียม (Cr), โคบอลต์ (Co), ทองแดง (Cu), เหล็ก (Fe), ตะกั่ว (Pb), แมกนีเซียม (Mg), แมงกานีส (Mn), โมลิบดีนัม (Mo), นิกเกิล (Ni), ฟอสฟอรัส (P), โพแทสเซียม (K), ซีลีเนียม (Se), โซเดียม (Na), สังกะสี (Zn)	น้ าบริโภค, น้ าจากฟาร์มเลี้ยงสัตว์ 1 ลิตร	ICP-OES	5 วันท การ
	อาหารในกระเพาะ 200 กรัม		
	ตับ, ไต 200 กรัม		
	อาหารสัตว์ส าเร็จรูป 200 กรัม		
	พืชอาหารสัตว์ 500 กรัม		
	วัตถุดิบอาหารสัตว์ 500 กรัม		
ตะกั่ว (Pb)	เลือดใส่ Heparin 5-10 มิลลิลิตร	ICP-OES	5 วันท การ
อาร์เซนิก (As), ซีลีเนียม (Se)	เลือดเต็มส่วน (whole blood) 10 มิลลิลิตร	ICP-OES-HVG	5 วันท การ
	ซีรัม 3 มิลลิลิตร		

รายการตรวจ	ชนิดสิ่งส่งตรวจ	วิธีการตรวจ	ระยะเวลาการรายงานผล
3. สารกำจัดศัตรูพืชและสัตว์ (Pesticides)			
สารกำจัดแมลง (Insecticides)			
ออร์กาโนคลอรีน (Organochlorine)	อาหารในกระเพาะ, ตับ, ไต, ลาไส้ ชนิดละ 100 กรัม, อาหารสัตว์ส าเร็จรูป 200 กรัม, พืชอาหารสัตว์ 100 กรัม, น้ า 1-2 ลิตร, ดิน 100 กรัม	TLC, GC, GC-MS, UV-VIS Spectrophotometry, HPLC	8 วันท าการ
ออร์กาโนฟอสเฟต (Organophosphate)			
คาร์บาเมต (Carbamate)			
ไพรีทรอยด์ (Pyrethoid)			
สารกำจัดสัตว์ฟันแทะ (Rodenticides)			
warfarin, coumatetralyl	อาหารในกระเพาะ 100 กรัม, อาหารสัตว์ ส าเร็จรูป 200 กรัม, พืชอาหารสัตว์ 100 กรัม, น้ า 1-2 ลิตร, ดิน 100 กรัม	TLC,	5 วันท าการ
strychnine		UV-VIS Spectrophotometry	
สารประกอบฟอสไฟต์, สารหนู (Arsenic)		Chemical test	
สารกำจัดวัชพืช (Herbicides)			
paraquat	อาหารในกระเพาะ 100 กรัม, น้ า 500 มิลลิลิตร, ปัสสาวะ 100 มิลลิลิตร	Chemical Test, UV-VIS Spectrophotometry, HPLC	8 วันท าการ
สารกำจัดหอย (Molluscicides)			
metaldehyde	อาหารในกระเพาะ 100 กรัม, น้ า 500 มิลลิลิตร	TLC	5 วันท าการ
4. สารพิษอื่นๆ (Other Toxic Substances)			
สารพิษระเหยได้ชนิด cyanide	อาหารในกระเพาะ 100 กรัม, อาหารสัตว์ ส าเร็จรูป 200 กรัม, พืชอาหารสัตว์ 100 กรัม, น้ า 1-2 ลิตร, ดิน 100 กรัม	Chemical Test	5 วันท าการ
	เลือด 10 มิลลิลิตร	Spectrophotometry	5 วันท าการ

รายการตรวจ	ชนิดสิ่งส่งตรวจ	วิธีการตรวจ	ระยะเวลาการรายงานผล
Urea	อาหารสัตว์ 200 กรัม, อาหารในกระเพาะ 100 กรัม, น้ำ 500 มิลลิลิตร	Spectrophotometry	5 วันท าการ
Nitrate	พืชอาหารสัตว์ 500 กรัม, อาหารในกระเพาะ 100 กรัม	Spectrophotometry หรือ ion selective electrode	5 วันท าการ
การตรวจทางชีวเคมี			
1. แร่ธาตุ (Mineral)			
แคลเซียม (Ca)	ซีรัม 500 ไมโครลิตร, เลือด 5 มิลลิลิตร	Automated Analyzer	3 วันท าการ
แมกนีเซียม (Mg)			
ฟอสฟอรัส (P)			
เหล็ก (Fe)			
ทองแดง (Cu)	ซีรัม 2 มิลลิลิตร, เลือด 5 มิลลิลิตร	ICP-OES	8 วันท าการ
โปแตสเซียม (K)			
โซเดียม (Na)			
สังกะสี (Zn)			
2. วิตามิน (Vitamins)			
วิตามินเอ (Vitamin A), วิตามินอี (Vitamin E)	ซีรัม 3 มิลลิลิตร, เลือด 5 มิลลิลิตร	HPLC	8 วันท าการ
3. ค่าทางเคมีคลินิก (Clinical chemistry)			
Albumin	ซีรัม 1 มิลลิลิตร, เลือด 5 มิลลิลิตร	Automated Analyzer	3 วันท าการ
Alkaline Phosphatase (ALP)			
Blood Urea Nitrogen (BUN)			
Cholesterol			
Cholinesterase (ChE)			

รายการตรวจ	ชนิดสิ่งส่งตรวจ	วิธีการตรวจ	ระยะเวลาการรายงานผล
Creatinine	ซีรัม 1 มิลลิลิตร, เลือด 5 มิลลิลิตร	Automated Analyzer	3 วันท าการ
Creatinine Kinase (CK)			
Glucose			
Aspartate aminotransferase (AST)			
Alanine aminotransferase (ALT)			
Gamma Glutamyl Transferase (GGT)			
Total Bilirubin			
Total Protein (TP)			
Triglyceride			
Uric acid			
4. Ketone bodies	ปัสสาวะ 50 มิลลิลิตร	Chemical test	3 วันท าการ
การตรวจวิเคราะห์คุณภาพน้ำ (Water Analysis)			
1. คุณภาพน้ำสำหรับใช้เลี้ยงสัตว์			
ความเป็นกรด - ด่าง (pH)	น้ำที่ใช้เลี้ยงสัตว์ 1 ลิตร	pH meter	3 วันท าการ
ความขุ่น (Turbidity)		Colorimeter	
การนำไฟฟ้า (Conductivity)		Conductivity meter	
ความเค็ม (Salinity)			
ของแข็งละลายน้ำ (Total Dissolved Solids : TDS)		EDTA titrimetric method	
ความกระด้างทั้งหมด (Total Hardness)			
ไนเตรต (Nitrate)		Spectrophotometer หรือ Ion selective electrode	4 วันท าการ
ไนไตรท์ (Nitrite)		Spectrophotometry	
คลอไรด์ (Chloride)		Argentometric method	

รายการตรวจ	ชนิดสิ่งส่งตรวจ	วิธีการตรวจ	ระยะเวลาการรายงานผล
2. คุณภาพน้ำเสียจากฟาร์มสุกรและโรงฆ่าสัตว์			
ความเป็นกรด - ด่าง (pH)	น้ำเสียจากฟาร์ม 2 ลิตร, น้ำเสียจากโรงฆ่าสัตว์ 2 ลิตร	pH meter	4 วันท การ
ของแข็งแขวนลอยทั้งหมด (Total Suspended Solids: TSS)		Gravimetric, dried at 103 - 105°C	
บีโอดี (Biochemical Oxygen Demand: BOD)		Azide modification หรือ Membrane electrode method	9 วันท การ
ซีโอดี (Chemical Oxygen Demand: COD)		Closed reflux and titrimetric method	4 วันท การ
ทีเคเอ็น (Total Kjeldahl Nitrogen: TKN)		Kjeldahl nitrogen and Titration	
ฟอสฟอรัสรวม (Total Phosphorus: TP)		Ascorbic acid	